

där trenne starka viljor till växt samman och torna upp sig mot hvarandra. Tre makter af första ordningen söka nämligen där sina närmaste utvecklingsmöjligheter: Tyskland sin rörelsefrihet, Ryssland sitt "varma" haf, England sitt territoriella sammanhang i kolonialvärlden. Mellan de bägge senare har en modus vivendi kunnat upprättas, på basen af kvittning mellan Mesopotamien och Dardanellerna. Mellan Tyskland och England har ock en kvittning synts möjlig på en sida af skådeplatsen: mellan Bagdadbanans inlandssträckning och ändpunkt. Kvar stå två olösliga och oförsonliga motsatser vid två friktionspunkter: Suezkanalen mellan Tyskland och England, Dardanellerna mellan Tyskland och Ryssland. Den förra var före kriget icke aktuell, den låg latent och slumrande i kartans objektiva möjligheter; men den senare var det. När Ryssland nu absolut ville till Konstantinopel, och när Tyskland absolut motsatte sig det, stod världens fred icke att rädda.

Detta är geopolitikens utslag i fråga om världskrigets uppkomst; det må sedan bli moralistens sak att bestämma på hvilken sida skulden ligger, på den där man ville öfverändakasta status quo, eller på den, där man ville bevara det. Vi vädja härnäst till etnopolitikens — läran om staternas egenskaper och mellanhafvanden som representanter för olika människoslag.